

7. Od prawomocnych orzeczeń organów wymienionych w ust. 1—3 może być wniesiona rewizja nadzwyczajna według przepisów dotychczasowych.

Art. 14. 1. Postępowanie wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w okręgowych sądach pracy i ubezpieczeń społecznych toczy się przed właściwymi sądami wojewódzkimi według przepisów dotychczasowych.

2. Nieprawomocne orzeczenia wydane w sprawach przejętych przez okręgowe sądy pracy i ubezpieczeń społecznych do rozpoznania w wyniku przedstawienia tych spraw przez organy wymienione w art. 13 ust. 1, 2 i 3 pkt 1 podlegają zaskarżeniu do Sądu Najwyższego i rozpoznaniu według przepisów dotychczasowych.

3. Przepisy art. 13 ust. 5—7 stosuje się odpowiednio.

Art. 15. 1. Wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w sądach rejonowych i sądach wojewódzkich sprawy, w których pracownik jest stroną pozwana, podlegają rozpoznaniu przez te sądy według przepisów dotychczasowych.

2. Jednakże sprawy, w których orzeczenia sądu kończące postępowanie w sprawie zostaną w całości uchylone przez sąd rewizyjny po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą przekazane sądom właściwym według przepisów obowiązujących po tym dniu.

3. Przepisy art. 13 ust. 5—7 stosuje się odpowiednio.

Art. 16. Ławnicy powołani do komisji pojednawczych, o których mowa w art. 2, zachowują, przez czas

pełnienia funkcji członków komisji, prawa przysługujące im w związku z udziałem w orzekaniu w jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 1.

Art. 17. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o:

- 1) komisjach rozjemczych i komisjach odwoławczych do spraw pracy — rozumie się przez to sądy rejonowe;
- 2) okręgowych sądach pracy i ubezpieczeń społecznych, okręgowych sądach ubezpieczeń społecznych lub sądach ubezpieczeń społecznych — rozumie się przez to sądy wojewódzkie;
- 3) sądach pracy — rozumie się przez to odpowiednio sądy rejonowe lub sądy wojewódzkie.

Art. 18. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie pozostają w mocy przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 30 września 1985 r.

Art. 19. Dotychczasowe zakładowe komisje rozjemcze, terenowe komisje rozjemcze oraz terenowe komisje odwoławcze do spraw pracy działają do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1985 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymanek*

86

USTAWA

z dnia 18 kwietnia 1985 r.

o zmianie ustawy — Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 1. W Kodeksie postępowania cywilnego wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego Kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne).”;

2) w art. 17:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) o prawa niemajątkowe i łącznie z nimi dochodzone roszczenia majątkowe, oprócz spraw z zakresu prawa rodzinnego oraz spraw o uchylenie uchwał organów spółdzielni.”;

b) pkt 3 skreśla się,

c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa pięćset tysięcy złotych, gdy jedną ze stron jest jednostka gospodarki uspołecznionej.”;

- 3) w art. 53 wyrazy „pięciu tysięcy złotych” zastępuje się wyrazami „dwudziestu tysięcy złotych”;
- 4) w art. 61:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. W sprawach o roszczenia alimentacyjne organizacje społeczne ludu pracującego, których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli. Wykaz tych organizacji ustala Minister Sprawiedliwości.”;
- b) dodaje się § 3 w brzmieniu:
- „§ 3. Organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy ochrona środowiska, ochrona konsumentów albo ochrona praw z tytułu wynalazczości, mogą w sprawach z tego zakresu wstąpić za zgodą powoda do postępowania w każdym jego stadium. Wykaz tych organizacji ustala Minister Sprawiedliwości.”;
- 5) art. 63 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 63. Organizacje wymienione w artykułach poprzedzających, które nie uczestniczą w sprawie, mogą przedstawiać sądowi istotny dla sprawy pogląd wyrażony w uchwale lub oświadczeniu ich należycie umocowanych organów.”;
- 6) w art. 87 dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:
- „§ 4. W sprawach związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego pełnomocnikiem rolnika może być również przedstawiciel organizacji zrzeszającej rolników indywidualnych, której rolnik jest członkiem.
- § 5. W sprawach związanych z ochroną praw konsumentów pełnomocnikiem może być przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należy ochrona konsumentów.”;
- 7) w art. 111 w § 1 skreśla się pkt 3;
- 8) w art. 163 w § 1 wyrazy „trzech tysięcy złotych” zastępuje się wyrazami „dwudziestu tysięcy złotych”;
- 9) w art. 168 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócić termin. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.”;
- 10) w art. 197 wyrazy „właściwy do spraw finansowych organ prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej” zastępuje się wyrazami „właściwy urząd skarbowy”;
- 11) w art. 328 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Uzasadnienie wyroku sporządza się na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji wyroku. Żądanie spóźnione sąd odrzuci na posiedzeniu niejawnym. Sąd sporządza uzasadnienie wyroku również wówczas, gdy wyrok został zaskarżony w ustawowym terminie.”;
- 12) art. 329 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 329. Uzasadnienie wyroku sporządza się w terminie tygodniowym od dnia złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, a gdy wniosek taki nie był zgłoszony — od dnia zaskarżenia wyroku.”;
- 13) art. 331 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 331. Wyrok z uzasadnieniem doręcza się tylko tej stronie która zażądała sporządzenia uzasadnienia.”;
- 14) w art. 357:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Postanowienia ogłoszone na posiedzeniu jawnym sąd uzasadnia tylko wtedy, gdy podlegają one zaskarżeniu, i tylko na żądanie strony zgłoszone w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia postanowienia. Postanowienia te doręcza się tylko tej stronie, która zażądała sporządzenia uzasadnienia i doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.”;
- b) w § 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
- „Jeżeli postanowienie wydano na posiedzeniu jawnym, termin tygodniowy liczy się od dnia, w którym zażądano jego doręczenia, a gdy żądania takiego nie było — od dnia wniesienia zażalenia.”;
- 15) w art. 388 w § 1 po wyrazach „do ponownego rozpoznania” dodaje się wyrazy „w innym składzie”;
- 16) w art. 417 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „Od każdego prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie Minister Sprawiedliwości, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a w sprawie z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych — także Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, może złożyć rewizję nadzwyczajną, jeżeli orzeczenie rażąco narusza prawo lub interes Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.”;
- 17) w art. 419 dodaje się § 3 w brzmieniu:
- „§ 3. Jeżeli uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie było sporządzone, Sąd Najwyższy może zażądać sporządzenia uzasadnienia przez sąd, który wydał orzeczenie.”;
- 18) w art. 423 § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Przepis paragrafu poprzedzającego nie ma zastosowania w postępowaniu wywołanym złożeniem rewizji nadzwyczajnej w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Jednakże w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest zawarcie ugody sądowej.”;

19) dział III tytułu VII księgi pierwszej części pierwszej otrzymuje brzmienie:

**„DZIAŁ III. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH
Z ZAKRESU PRAWA PRACY I UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH**

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

Art. 459. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się w sprawach z zakresu prawa pracy, a także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Art. 460. § 1. Zdolność sądową i procesową ma także zakład pracy, chociażby nie posiadał osobowości prawnej, a w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zdolność tę ma organ rentowy.

§ 2. W razie potrzeby ustanowienia dla strony kuratora, postanowienie, o którym mowa w art. 69, może zapaść również z urzędu.

Art. 461. § 1. Powództwo w sprawach z zakresu prawa pracy może być wytoczone bądź przed sąd właściwości ogólnej pozwanego, bądź przed sąd, w którego okręgu praca jest, była lub miała być wykonywana, bądź też przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład pracy.

§ 2. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd, w którego okręgu ma siedzibę organ rentowy, który wydał zaskarżoną decyzję, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

§ 3. Sąd właściwy może na zgodny wniosek stron przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, rozpoznającemu sprawę z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych, jeżeli przemawiają za tym względy celowości. Postanowienie w tym przedmiocie może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Sąd, któremu sprawa została przekazana, jest związany postanowieniem sądu przekazującego.

Art. 462. W sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych organizacje społeczne, o których mowa w art. 61, mogą powodować wszczęcie postępowania na rzecz pracowników oraz ubezpieczonych. Przepisy art. 61—63 stosuje się odpowiednio.

Art. 463. § 1. Pracownik dochodzący roszczeń z zakresu prawa pracy oraz ubezpieczony nie mają obowiązku uiszczania opłat sądowych.

§ 2. Wydatki związane z czynnościami podejmowanymi w toku postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy — o roszczenia pracownika — ponosi tymczasowo Skarb Państwa. Sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji rozstrzyga o tych wydatkach, stosując odpowiednio przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, z tym że obciążenie pracownika tymi wydatkami może nastąpić w wypadkach szczególnie uzasadnionych.

§ 3. Wydatki związane z czynnościami podejmowanymi w toku postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ponosi Skarb Państwa.

Art. 464. § 1. Odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym wypadku sąd przekaze mu sprawę. Postanowienie sądu o przekazaniu sprawy może zapaść na posiedzeniu niejawnym. Jeżeli jednak organ ten uprzednio uznał się za niewłaściwy, sąd rozpoznaje sprawę.

§ 2. Wniesienie do sądu pozwu, przekazanego następnie stosownie do paragrafu poprzedzającego, wywołuje skutki, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa.

Art. 465. § 1. Pełnomocnikiem pracownika lub ubezpieczonego może być również przedstawiciel związku zawodowego albo pracownik zakładu pracy, w którym mocodawca jest lub był zatrudniony, a ubezpieczonego — także przedstawiciel organizacji zrzeszającej emerytów i rencistów.

§ 2. Do odbioru należności zasądzonych na rzecz pracownika lub ubezpieczonego jest wymagane pełnomocnictwo szczególne, udzielone po powstaniu tytułu egzekucyjnego.

Art. 466. Pracownik lub ubezpieczony, działający bez adwokata może zgłosić w sądzie właściwym ustnie do protokołu również treść środków odwoławczych i innych pism procesowych, a także poprawki i uzupełnienia tych pism.

Art. 467. § 1. Niezwłocznie po wniesieniu sprawy przewodniczący lub wyznaczony przez niego sędzia dokonuje jej wstępnego badania.

- § 2. Wstępne badanie sprawy polega na ustaleniu, czy pismo wszczynające postępowanie sądowe spełnia niezbędne wymagania, pozwalające nadać mu dalszy bieg, oraz na podjęciu czynności umożliwiających rozstrzygnięcie sprawy na pierwszym posiedzeniu.
- § 3. Po wstępnym badaniu sprawy przewodniczący wzywa do usunięcia braków formalnych pisma tylko wówczas, gdy braki te nie dadzą się usunąć w toku czynności wyjaśniających.
- Art. 468 § 1. Sąd podejmie czynności wyjaśniające, jeżeli przemawiają za tym wyniki wstępnego badania sprawy, a także gdy sprawą nie była przedmiotem postępowania przed komisją pojednawczą, chyba że czynności te nie przyspieszą postępowania lub są oczywiście niecelowe z innych przyczyn.
- § 2. Czynności wyjaśniające mają na celu:
- 1) usunięcie braków formalnych pism procesowych, w tym w szczególności dokładniejsze określenie zgłoszonych żądań,
  - 2) w sprawach z zakresu prawa pracy — wyjaśnienie stanowisk stron oraz skłonienie ich do pojednania i zawarcia ugody,
  - 3) ustalenie, jakie z istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności są sporne między stronami oraz czy i jakie dowody należy przeprowadzić w celu ich wyjaśnienia,
  - 4) wyjaśnienie innych okoliczności, mających znaczenie dla prawidłowego i szybkiego rozstrzygnięcia sprawy.
- § 3. Czynności wyjaśniające przeprowadza się bez udziału ławników.
- § 4. Postanowienie określające środki dowodowe i fakty podlegające stwierdzeniu może zapaść na posiedzeniu niejawnym.
- Art. 469. Sąd uzna zawarcie ugody, cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego.
- Art. 470. W razie podjęcia czynności wyjaśniających lub zarządzenia osobistego stawienia na rozprawę, strona pozwana powinna być reprezentowana przez osobę obeznaną ze stanem faktycznym sprawy i uprawnioną do zawarcia ugody.
- Art. 471. Termin rozprawy powinien być wyznaczony tak, aby od daty zakończenia czynności wyjaśniających, a jeżeli nie podjęto tych czynności — od daty wniesienia pozwu lub odwołania, do rozprawy nie upłynęło więcej niż dwa tygodnie, chyba że zachodzą nie dające się usunąć przeszkody.
- Art. 472. § 1. Sąd może wzywać strony, świadków, biegłych lub inne osoby w sposób, który uzna za najbardziej celowy, nawet z pominięciem sposobów przewidzianych przez przepisy ogólne, jeżeli uzna to za niezbędne do przyspieszenia rozpoznania sprawy. Dotyczy to również doręczeń oraz zarządzeń mających na celu przygotowanie rozprawy, zwłaszcza zaś żądania przedstawienia niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy akt osobowych i innych dokumentów.
- § 2. Wezwanie i doręczenie dokonane w powyższy sposób wywołuje skutki przewidziane w Kodeksie, jeżeli jest niewątpliwe, że doszło ono do wiadomości adresata.
- Art. 473. W sprawach przewidzianych w niniejszym dziale nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron.
- Art. 474. W razie stwierdzenia w toku rozpoznawania sprawy poważnego uchybienia przepisom prawa przez zakład pracy lub organ rentowy, sąd zwraca na nie uwagę właściwemu organowi, a w razie potrzeby zawiadamia o tym prokuratora.
- Art. 475. Jeżeli strona bez usprawiedliwionych powodów nie wykona w toku postępowania postanowień lub zarządzeń, sąd może skazać ją na grzywnę według przepisów o karach za niestawiennictwo świadka i odmówić przyznania kosztów lub zastosować jeden z tych środków; nie może jednak nakazać przymusowego sprowadzenia jej do sądu. Gdy stroną tą jest jednostka gospodarki uspołecznionej, grzywnie podlega pracownik odpowiedzialny za wykonanie postanowień lub zarządzeń, a w razie niewyznaczenia takiego pracownika lub niemożności jego ustalenia — kierownik tej jednostki.
- Art. 476. § 1. Przez sprawy z zakresu prawa pracy rozumie się sprawy:
- 1) o roszczenia ze stosunku pracy lub z nim związane,
  - 2) o roszczenia z innych stosunków prawnych, do których z mocy odrębnych przepisów stosuje się przepisy prawa pracy,

3) o odszkodowania dochodzone od zakładu pracy na podstawie przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

§ 2. Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących:

- 1) ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia rodzinnego,
- 2) emerytur i rent,
- 3) świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 4) innych świadczeń w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- 5) odszkodowań przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową albo służbą w Milicji Obywatelskiej lub Służbie Więziennej.

§ 3. Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie.

§ 4. Przez organy rentowe rozumie się:

- 1) oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Biuro Rent Zagranicznych tego Zakładu,
- 2) kolejowe jednostki organizacyjne,
- 3) wojskowe organy emerytalne oraz organy emerytalne resortów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, a także inne organy wojskowe i organy resortów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości

— właściwe do wydawania decyzji w sprawach, o których mowa w § 2.

§ 5. Przez użyte w niniejszym dziale określenie

- 1) pracownik — rozumie się również:
  - a) członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, osobę świadczącą pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą oraz członków rodziny i spadkobierców pracownika, członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej i osoby świadczącej pracę na podstawie

umowy o pracę nakładczą, a także inne osoby, którym z mocy odrębnych przepisów przysługują roszczenia z zakresu prawa pracy,

- b) osobę dochodzącą od zakładu pracy odszkodowania lub ustalenia uprawnień do świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,

2) ubezpieczony — rozumie się osobę ubiegającą się o:

- a) świadczenie z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia rodzinnego albo o emeryturę lub rentę,
- b) ustalenie istnienia bądź nieistnienia obowiązku ubezpieczenia, jego zakresu lub wymiaru składki z tego tytułu,
- c) świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub o inne świadczenia w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- d) odszkodowanie przysługujące w razie wypadku i choroby pozostającej w związku ze służbą wojskową albo służbą w Milicji Obywatelskiej lub w Służbie Więziennej.

Rozdział 2

Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy.

Art. 477. W postępowaniu wszczętym z powództwa pracownika wezwania do udziału w sprawie, o którym mowa w art. 194 § 1 i 3, sąd może dokonać również z urzędu.

Art. 477¹. § 1. Sąd wydając wyrok orzeka o roszczeniach, które wynikają z faktów przytoczonych przez pracownika także wówczas, gdy roszczenie nie było objęte żądaniem pracownika lub gdy było zgłoszone w rozmiarze mniejszym niż usprawiedliwiony wynikiem postępowania. Przepisy o uzupełnieniu wyroku stosuje się odpowiednio.

§ 2. Jeżeli pracownik dokonał wyboru jednego z przysługujących mu alternatywnie roszczeń, a zgłoszone roszczenie okaże się nieuzasadnione, sąd może także z urzędu uwzględnić inne roszczenie alternatywne.

Art. 477². § 1. Zasadzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika. Przepis art. 334 § 4 i art. 335 § 1 zdanie drugie stosuje się odpowiednio; nie stosuje się przepisu art. 335 § 2.

§ 2. Uznając wypowiedzenie umowy o pracę za bezskuteczne sąd na wniosek pracownika może w wyroku nałożyć na zakład pracy obowiązek dalszego zatrudnienia pracownika do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy.

Art. 477³. § 1. Sąd rewizyjny nie jest związany granicami ani wniosków, ani podstaw rewizji.

§ 2. Sąd rewizyjny rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników. W takim składzie sąd rewizyjny rozpoznaje sprawę także wówczas, gdy przepis dopuszcza rozpoznanie środka odwoławczego na posiedzeniu niejawnym. Przepis art. 47 § 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 477⁴. § 1. Jeżeli przyczyni się to w sposób istotny do przyspieszenia postępowania, sąd rewizyjny przeprowadza dowody uzupełniające lub ponawia niektóre dowody przeprowadzone przez sąd pierwszej instancji. Sąd może dokonać na tej podstawie nowych ustaleń, jeżeli nie jest do tego konieczne ponowne przeprowadzenie postępowania dowodowego w całości lub w znacznej części.

§ 2. Sąd rewizyjny nie może jednak dokonać nowych ustaleń odmiennych od ustaleń sądu pierwszej instancji, jeżeli byłyby one wyłącznie wynikiem innej oceny wiarygodności zeznań świadków lub stron, chyba że ponownie przeprowadził dowód z zeznań tych świadków lub stron.

§ 3. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Art. 477⁵. § 1. Sąd rewizyjny — poza wypadkami określonymi w art. 388 § 2 i 3 — uchyla zaskarżony wyrok jedynie wówczas, gdy wydanie wyroku co do istoty sprawy wymagałoby ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub w znacznej części.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Art. 477⁶. Jeżeli w wyroku zasadzono roszczenie na rzecz pracownika, sąd rewizyjny nadaje tytułowi egzekucyjnemu z urzędu klauzulę wykonalności w dniu ogłoszenia orzeczenia i wydaje go uprawnionemu. Nie dotyczy to jednak Sądu Najwyższego.

Art. 477⁷. Przepisów art. 464, 467, 468, 470—473 i 477³—477⁶ nie stosuje się w sprawach, w których pracownik jest stroną pozwaną.

Rozdział 3

Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Art. 477⁸. § 1. Sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, należą do właściwości sądów wojewódzkich.

§ 2. Od orzeczeń sądów wojewódzkich, wydanych w sprawach, o których mowa w § 1, nie przysługują środki odwoławcze.

Art. 477⁹. § 1. Odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji.

§ 2. Organ rentowy, o którym mowa w § 1, przekazuje niezwłocznie odwołanie wraz z aktami sprawy do sądu z zachowaniem przepisów odrębnych. Organ ten, jeżeli uzna odwołanie w całości za słuszne, może zmienić lub uchylić zaskarżoną decyzję. W tym wypadku odwołaniu nie nadaje się dalszego biegu.

§ 3. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

§ 4. Jeżeli organ rentowy nie wydał decyzji w terminie dwóch miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia roszczenia w sposób przepisany, odwołanie można wnieść w każdym czasie po upływie tego terminu.

§ 5. Ubezpieczony może również wnieść odwołanie — z wyłączeniem odwołania, o którym mowa w § 4 — do protokołu w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy albo w sądzie właściwym dla jego miejsca zamieszkania.

§ 6. Sąd, do którego wniesiono odwołanie, niezwłocznie przekazuje protokół organowi, od którego pochodzi zaskarżona decyzja, chyba że sąd ten jest właściwy do jego rozpoznania. W takim wypadku przewodniczący niezwłocznie zażąda akt sprawy i nada bieg odwołaniu, przesyłając odpis protokołu organowi, od którego pochodzi zaskarżona decyzja.

Art. 477¹⁰. § 1. Odwołanie powinno zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji, określenie i zwięzłe uzasadnienie zarzutów i wniosków oraz podpis ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika.

§ 2. Jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu.

Art. 477¹¹. § 1. Stronami są ubezpieczony, inna osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, organ rentowy i zainteresowany.

§ 2. Zainteresowanym jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli osoba taka nie została wezwana do udziału w sprawie przed organem rentowym, sąd wezwie ją do udziału w postępowaniu bądź z urzędu, bądź na jej wniosek lub na wniosek jednej ze stron.

Art. 477¹². Nie jest dopuszczalne zawarcie ugody.

Art. 477¹³. Zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd — przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony — powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Poza tym zmiana lub wykonanie decyzji nie ma wpływu na bieg sprawy.

Art. 477¹⁴. § 1. Sąd oddala odwołanie, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

§ 2. W razie uwzględnienia odwołania sąd zmienia zaskarżoną decyzję w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy.

§ 3. Jeżeli odwołanie wniesiono w związku z niewydaniem decyzji przez organ rentowy, sąd w razie uwzględnienia odwołania zobowiązuje organ rentowy do wydania decyzji w określonym terminie, zawiadamiając o tym organ nadrzędny, lub orzeka co do istoty sprawy.

Art. 477¹⁵. Poza tym w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się odpowiednio przepisy art. 477³—477⁵.”

20) w art. 480:

a) dotychczasową treść oznacza się jako § 1.

b) dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Minister Sprawiedliwości może, w drodze rozporządzenia, przekazać właściwym sądom czynności wykonywane w postępowaniu nakazowym i upominawczym przez państwowe biura notarialne. W takim wypadku przewodniczący może zarządzić rozpoznanie w postępowaniu upominawczym sprawy o rozszczenia nadające się do rozpoznania w tym trybie także wówczas, gdy powód nie żądał wydania nakazu zapłaty.”

21) w art. 498 wyraz „dwóch” zastępuje się wyrazem „dziesięciu”;

22) w art. 509 dodaje się pkt 9 i 10 w brzmieniu:

„9) rozstrzygnięcie sporu między radą pracowniczą przedsiębiorstwa a dyrektorem przedsiębiorstwa albo między tymi organami a organem założycielskim lub sprawującym nadzór nad przedsiębiorstwem,

10) rozstrzygnięcie sporu między radą zrzeczenia przedsiębiorstw lub dyrektorem tego zrzeczenia a organem sprawującym nadzór nad zrzeczeniem.”

23) w art. 545 w § 4 wyrazy „pięciu tysięcy złotych” zastępuje się wyrazami „dwudziestu tysięcy złotych”;

24) w art. 635 w § 2 wyrazy „właściwy organ administracji finansowej pierwszej instancji” zastępuje się wyrazami „właściwy urząd skarbowy”;

25) w art. 637 w § 1 wyrazy „właściwego organu administracji finansowej pierwszej instancji” zastępuje się wyrazami „właściwego urzędu skarbowego”;

26) w art. 655 w § 1 wyrazy „właściwego organu administracji finansowej pierwszej instancji” zastępuje się wyrazami „właściwego urzędu skarbowego”;

27) w tytule II księgi drugiej części pierwszej po dziale IV dodaje się dział IVa w brzmieniu:

„DZIAŁ IVa. SPRAWY Z ZAKRESU PRZEPISÓW
O PRZEDSIĘBIORSTWACH PAŃSTWOWYCH
I O SAMORZĄDZIE ZAŁOGI PRZEDSIĘBIORSTWA
PAŃSTWOWEGO.

Art. 691¹. § 1. Sprawy o rozstrzygnięcie sporu między radą pracowniczą przedsiębiorstwa a dyrektorem przedsiębiorstwa albo między tymi organami a organem założycielskim lub sprawującym nadzór nad przedsiębiorstwem oraz mię-

- dzy radą zrzeczenia przedsiębiorstw lub dyrektorem tego zrzeczenia a organem sprawującym nadzór nad zrzeczeniem rozpoznają sądy rejonowe właściwe dla miasta będącego siedzibą sądu wojewódzkiego.
- § 2. Minister Sprawiedliwości może, w drodze rozporządzenia, powierzyć rozpoznawanie spraw wymienionych w paragrafie poprzedzającym także innym sądom rejonowym, a w wypadku gdy w siedzibie sądu wojewódzkiego ma siedzibę więcej sądów rejonowych, określić, które z nich będą właściwe do rozpoznawania tych spraw.
- Art. 691². Właściwy jest sąd miejsca siedziby przedsiębiorstwa (zrzeczenia), z którego działalnością wiąże się przedmiot sporu.
- Art. 691³. W sprawach, o których mowa w art. 691¹, zdolność sądową mają ponadto dyrektor przedsiębiorstwa i dyrektor zrzeczenia przedsiębiorstw, działający w tym charakterze, oraz rada pracownicza przedsiębiorstwa i rada zrzeczenia przedsiębiorstw.
- Art. 691⁴. W imieniu rady pracowniczej przedsiębiorstwa może występować każdy wyznaczony przez radę jej członek.
- Art. 691⁵. § 1. Pełnomocnikiem rady pracowniczej może być również każdy pracownik przedsiębiorstwa, któremu przysługuje bierne prawo wyborcze do organów samorządu załogi przedsiębiorstwa, lub radca prawny nie zatrudniony w tym przedsiębiorstwie.
- § 2. Pełnomocnikiem dyrektora przedsiębiorstwa może być również radca prawny lub inny pracownik przedsiębiorstwa.
- § 3. Pełnomocnikiem dyrektora przedsiębiorstwa i rady pracowniczej w sprawach między nimi a organem założycielskim lub organem sprawującym nadzór nad przedsiębiorstwem może być również radca prawny przedsiębiorstwa, chyba że między dyrektorem a radą zachodzi sprzeczność interesów.
- Art. 691⁶. Przepisy art. 691⁴ i 691⁵ stosuje się odpowiednio do rady zrzeczenia przedsiębiorstw, a przepis art. 691⁵ — także do dyrektora zrzeczenia.
- Art. 691⁷. Orzeczenie rozstrzygające spór może zapisać tylko po przeprowadzeniu rozprawy.
- Art. 691⁸. Koszty postępowania obciążające zarówno radę pracowniczą, jak i dyrektora przedsiębiorstwa ponosi przedsiębiorstwo, a obciążające radę zrzeczenia przedsiębiorstw lub dyrektora tego zrzeczenia ponosi zrzeczenie.
- Art. 691⁹. Przepisów niniejszego działu nie stosuje się w sprawach o odszkodowanie.”;
- 28) w art. 762 w § 1 wyrazy „trzech tysięcy złotych” zastępuje się wyrazami „dwunastu tysięcy złotych”;
- 29) po art. 767 dodaje się art. 767¹ w brzmieniu:
- „Art. 767¹. § 1. Jeżeli komornik na podstawie tytułu wykonawczego wydanego jedynie przeciwko dłużnikowi dokonał zajęcia przedmiotów stanowiących majątek wspólny dłużnika i jego małżonka, sąd w razie złożenia na tę czynność skargi przez małżonka dłużnika oraz podniesienia zarzutu z art. 41 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego orzeka również po przeprowadzeniu rozprawy o ograniczeniu lub wyłączeniu możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela z majątku wspólnego.
- § 2. Na postanowienie sądu wydane w sprawie, o której mowa w § 1, przysługuje zażalenie.”;
- 30) w art. 786:
- a) dotychczasową treść oznacza się jako § 1;
- b) dodaje się § 2 w brzmieniu:
- „§ 2. Jeżeli obowiązek wypłaty wynagrodzenia zasądzonego w orzeczeniu przywracającym do pracy lub ustalonego w ugodzie jest uzależniony od podjęcia przez pracownika pracy, klauzulę wykonalności w części dotyczącej tego wynagrodzenia nadaje się po stwierdzeniu, że pracownik podjął pracę.”;
- 31) w art. 814 § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Przeszukanie odzieży na osobie dłużnika oraz przedmiotów, które dłużnik ma przy sobie, poza miejscem zamieszkania, przedsiębiorstwem, zakładem oraz gospodarstwem dłużnika może nastąpić na podstawie pisemnego zezwolenia właściwego prezesa sądu rejonowego. W wypadkach nie cierpiących zwłoki przeszukanie może być dokonane bez zezwolenia, jednakże czynność taka musi być niezwłocznie po dokonaniu przedstawiona do zatwierdzenia prezesowi sądu rejonowego.”;
- 32) w art. 831 w § 1 w pkt 4 liczbę „25” zastępuje się liczbą „75”;
- 33) w art. 886 w § 1 wyrazy „do trzech tysięcy złotych” zastępuje się wyrazami „do dwunastu tysięcy złotych”;
- 34) w art. 915 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Sąd rozpoznaje wniosek po wezwaniu i wysłuchaniu stron, jeżeli się stawia.”;

35) w art. 954 w pkt 2 wyrazy „wydziałowi finansowemu prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej” zastępują się wyrazami „terenowemu organowi administracji państwowej stopnia podstawowego i urzędowi skarbowemu”;

36) w art. 1025:

a) w § 1:

— po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) należności alimentacyjne;”;

— pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) należności za pracę oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, jak również koszty ostatniej choroby i zwykłego pogrzebu dłużnika;”;

b) w § 3 wyraz „czwartej” zastępuje się wyrazem „szóstej”, a wyraz „siódmej” zastępuje się wyrazem „ósmej”;

37) w art. 1052 wyrazy „tysiąc pięćset złotych” zastępuje się wyrazami „sześć tysięcy złotych”, a wyrazy „pięćdziesięciu tysięcy złotych” zastępuje się wyrazami „dwustu tysięcy złotych”;

38) w art. 1053 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wymierzając grzywnę, sąd orzeknie jednocześnie — na wypadek nieściągnięcia — zamianę grzywny na areszt, licząc jeden dzień aresztu za sześćset złotych grzywny. Ogólny czas trwania aresztu nie może w tej samej sprawie przekroczyć sześciu miesięcy. Przepis art. 762 § 4 stosuje się odpowiednio.”

Art. 2. W art. XII ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 297) w zdaniu drugim dodaje się na końcu wyrazy „oraz spraw z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego”.

Art. 3. Przepisy art. 328 § 1, art. 329, 331 i 357 Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do orzeczeń wydanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4. § 1. Wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przed sądem wojewódzkim sprawy:

1) z zakresu prawa rodzinnego,

2) o uchylenie uchwał organów spółdzielni,

3) przeciwko Skarbowi Państwa o naprawienie szkody wyrządzonej przez funkcjonariuszy władzy i administracji państwowej przy wykonywaniu powierzonych im czynności,

4) o prawa majątkowe, w których właściwość sądu wojewódzkiego zależy od wartości przedmiotu sporu, mimo że wartość ta nie przewyższa 500 tysięcy złotych,

5) o rozstrzygnięcie sporu między radą pracowniczą a dyrektorem przedsiębiorstwa albo między tymi organami a organem założycielskim lub sprawującym nadzór nad przedsiębiorstwem,

6) o rozstrzygnięcie sporu między radą zrzeczenia przedsiębiorstw lub dyrektorem tego zrzeczenia a organem sprawującym nadzór nad zrzeczeniem

— podlegają rozpoznaniu przez ten sąd, jeżeli był on właściwy w chwili wniesienia sprawy.

§ 2. Jednakże sprawy, w których wyroki sądów wojewódzkich zostaną w całości uchylone przez Sąd Najwyższy po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą przekazane właściwym sądom rejonowym.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1985 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymanek*

87

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 kwietnia 1985 r.

w sprawie zwolnienia z obciążeń na Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej części przyrostu wynagrodzeń w 1985 r.

Na podstawie art. 3 ust. 8 pkt 2 lit. a) ustawy z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zwalnia się od obciążenia, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1983 r. o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej (Dz. U. Nr 75, poz. 334), przyrost wynagrodzeń w 1985 r. z tytułu realizacji:

1) produkcji związanej z odrabianiem zaległości powstałych w I kwartale 1985 r. w wyniku ostrej zimy w produkcji jednostek gospodarczych przemysłu hutniczego i przemysłu chemicznego do wielkości określonych w uchwale nr 149 Rady Ministrów z dnia 19 listopada 1984 r. w sprawie centralnego planu rocznego na 1985 r.,

2) dodatkowej produkcji wyrobów przemysłu chemicznego i lekkiego, przeznaczonych na zaopatrzenie ryn-

ku, ponad wielkości określone w uchwale, o której mowa w pkt 1, oraz dodatkowych dostaw pozostałych wyrobów, określonych w wykazie ustalonym przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego i Usług,

3) dodatkowej produkcji wyrobów, przeznaczonych dla lecznictwa krajowego, ponad wielkości ustalone w załączniku nr 2 do uchwały nr 97 Rady Ministrów z dnia 13 lipca 1984 r. w sprawie instrumentów sterowania realizacją planów centralnych oraz zamówień rządowych i programów operacyjnych na 1985 r.,

4) produkcji maszyn, urządzeń i konstrukcji stalowych dla inwestycji określonych w porozumieniu między Rządami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich z dnia 29 listopada 1983 r. o współpracy przy zakończeniu budowy zakładów hutniczych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.